

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 156.

46de Møde.

Fredagen den 5te April
(Forts.)

Daugaard: Det blev igaar af den ærede Ordfører med megen Styrke og megen Sagkundskab fremhævet, hvorledes Præsterne i det Hele, foruden den Indtægt, til hvilken enhver Præstegaard i Reguleringen af Præstekaldene var ansat, maatte ansees at drage endnu en væsentlig Fordeel af deres Gaard deri, at de havde af den, hvad de behøvede til deres hele Dekonomie, det blev anført som Forsvar for Majoritetens Betænkning, at Præstegaardene skulde beskaffes i Lighed med Selveiergaardene. Hvad Ordføreren da anførte, har heller ikke været uden Folge, idet det har bestemt den ærede Rigsdagsmand for Ddense Amts 7de District (C. H. Hansen) til at bestemme sig for Majoritetens Forslag. Jeg tillod mig allerede igaar at anføre, hvorfor det efter min Overbeviisning dog maatte ansees for Uret mod Gæstligheden, om man vilde beskaffe Præstegaardene anderledes end Livsfæsterne eller i ethvert Tilfælde, om man vilde sætte dem til Skatteydelse i Lighed med Selveierne. Til hvad jeg da yttrede, skal jeg tillade mig at føie en Bemærkning, som jeg dengang tilbageholdt, fordi jeg virkelig ønskede, at den maatte være bleven fremført af en Anden end af en Præst. Der hviler paa Præstegaarden ikke blot en aarlig Landgilde i Afsvænet af den Rente, som Præsten svarer af den Indløsningssum, han har sat i sin Gaard; der hviler en aarlig Landgilde paa Præstegaarden i det tvungne aarlige Syn, der tvinger Præsten til at vedligeholde sine Bygninger efter lovbestede Regler; og der vil Ingen negte, at Præstegaardens Vedligeholdelse er for ham en ganske anden Byrde end Vedligeholdelsen af Fæstebondens Huse er for denne; der hviler paa Præstegaarden en aarlig Landgilde for Præsten i Afsvænet af den Tid, som Præsten er

nødt til at offere til sit Landbrug. Han er nødt til at offere denne Tid paa sit Landbrug, fordi Landbrugets Udbytte er beregnet ham som en Indtægt i det Embede, han besidder; men foruden det hviler der paa Præstegaarden fra gammel Tid, som Gaard betragtet, en Høveribyrd, der er større end det Høverie, der hviler paa nogensomhelst Fæstegaard med lignende Hartkorn heri Landet; en Hartkornsbyrde, hvis Størrelse beregnes til Penge ved enhver Forpagtnings-Contract, som oprettes om nogen Præstegaardsafgift, det er den paa Præstegaarden hvilende Forpligtelse for Præsten til selv at udrede alle sine Embedskjørsler. Jeg troer ikke let, at man skal opvise nogen Forpagtnings-Contract paa en Præstegaard, hvor denne Byrde er beregnet under 100 Rbd., naar Kaldet har Anner i en Afstand af den sædvanlige Veilængde fra Hovedfognet. Derfor have ogsaa Menighederne fra Arilds Tid henlagt Jord til Præsteboligen, fordi dertil knyttede sig en bestemt Forpligtelse for Præsten til at afgive Kjørsler eller Befordring i alle mulige Embedsreiser, og naar den samme ærede Rigsdagsmand idag har bemærket, at Præstegaardene i Almindelighed ere bedre end Bøndergaardene, saa finder det ligesom sin Modsigelse i hvad jeg her bemærkede. Præstegaardenes Marker ere hverken ringere eller bedre end Bønderbyens Marker, hvori Præstegaarden ligger, det har sin simple Grund i den naturlige Maade, hvorpaa vore fleste, ja næsten alle gamle Præstegaarde ere opstaaede, med Undtagelse af de enkelte, som have deres Oprindelse fra særlige Donationer. Man indrømmede fra Arilds Tid Præsterne Ret ligemed Bymændene i Byens Mark og Fælled, og derved dannede sig i Byen en Præstegaard af samme Størrelse og med samme Rettigheder i Byens Lod, som de omkringliggende Bøndergaarde i samme Bylag, og man vil endnu finde Spor af det samme Forhold, hvor ikke senere Omstændigheder have for-